

Landsframleiðslan á 1. ársfjórðungi 2008

Quarterly national accounts, 1st quarter 2008

Samantekt

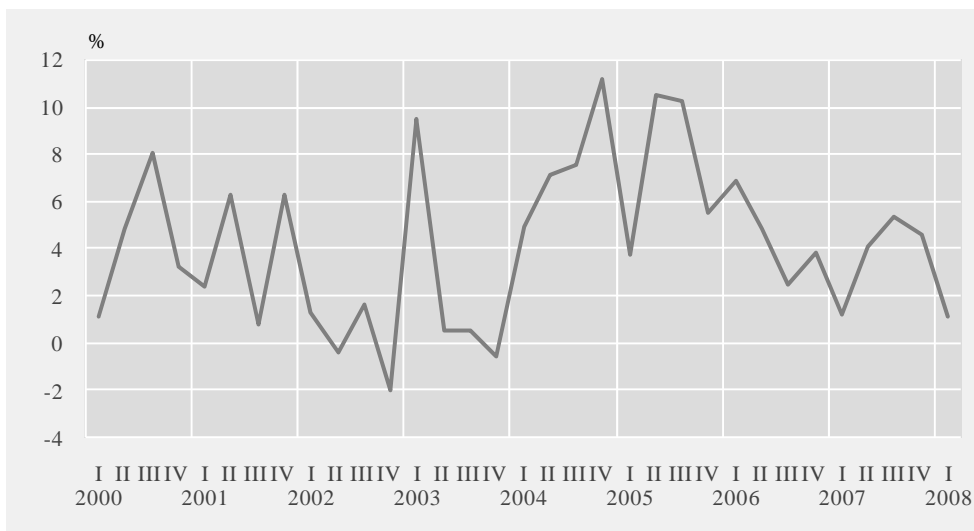
Landsframleiðsla er talin hafa vaxið um 1,1% að raungildi á 1. fjórðungi ársins 2008 frá sama fjórðungi árið áður. Á sama tíma jókst einkaneysla um 5,2% og samneysla um 3,3% en fjárfesting dróst saman um 5,3%. Þjóðarútgjöldin, sem eru samtala þessara liða, jukust um 1,2%. Útflutningur jókst um 0,2% og innflutningur um 0,4%. Árstíðaleiðrétt landsframleiðsla sýnir 3,7% samdrátt frá 4. ársfjórðungi 2007 til 1. ársfjórðungs 2008. Þar af dróst einkaneysla saman um 1,0% og þjóðarútgjöld um 2,7%.

Einkaneysla jókst

Einkaneysla er talin hafa vaxið um 5,2% á 1. ársfjórðungi 2008 frá sama tíma árið áður. Þetta er nokkru minni vöxtur en var á síðustu tveimur fjórðungum ársins 2007. Aukninguna í ár má að hluta rekja til þess að einkaneysla á 1. ársfjórðungi 2007 var mun lægri en á öðrum fjórðungum ársins. Vöxtur einkaneyslunnar er einkum drifinn áfram af bílakaupum, sem jukust um tæp 32% en vöxtur er nánast í öllum liðum einkaneyslunnar.

Mynd 1. Landsframleiðsla, breyting frá sama ársfjórðungi fyrra árs

Figure 1. GDP, volume changes on same quarter in the previous year

Skýring Note: Bráðabirgðatölur fyrir árin 2006-2008. Preliminary figures 2006-2008.

Fjárfesting drógst saman

Fjárfesting hélt áfram að dragast saman og er hún talin hafa minnkað um 5,3% á 1. ársfjórðungi 2008 frá sama tíma árið áður. Fjárfesting atvinnuveganna dróst saman um 6,9% og fjárfesting í íbúðarhúsnæði um 13,5% en fjárfesting hins opinbera jókst um 20,6%. Samdrátturinn í fjárfestingu atvinnuveganna skýrist einkum af minni fjárfestingu í stóriðju- og orkuverum, en fjárfesting í þeim greinum náði

hámarki árið 2006. Einnig dróst fjárfesting í flugrekstri saman vegna þess að sala á flugvélum var meiri en kaup.

Þjóðarútgjöld jukust heldur meira en landsframleiðsla

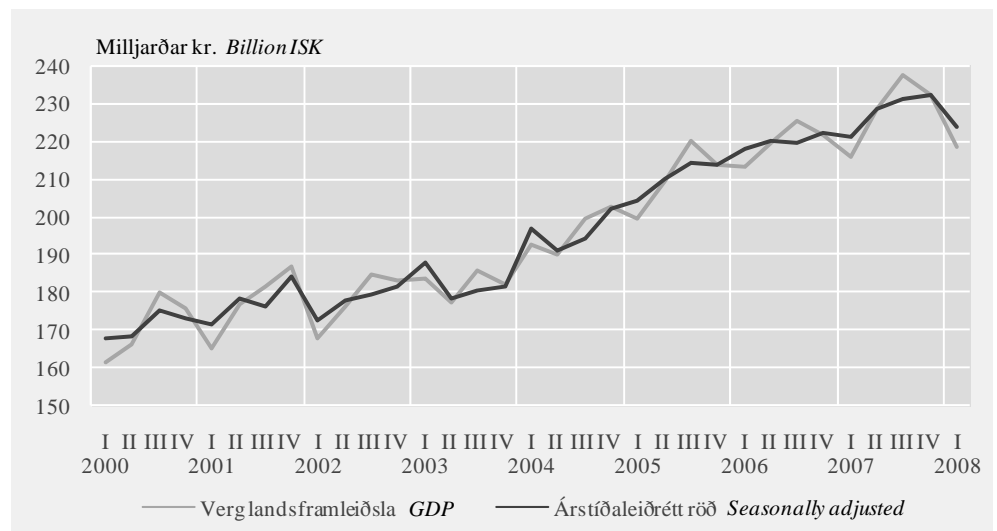
Þjóðarútgjöld eru talin hafa aukist um 1,2% á 1. ársfjórðungi miðað við sama tíma árið áður. Útflutningur á þjónustu jókst um 12,4% á fjórðungnum en vöruútflutningur dróst saman um 4,6% og í heildina jókst útflutningur um 0,2%. Samdráttur í vöruútflutningi skýrist m.a. af því að mun meira var flutt út af flugvélum á 1. ársfjórðungi í fyrra en nú. Einnig hélt útflutningur sjávarafurða áfram að minnka en á móti vó aukning í útflutningi afurða stóriðju.

Innflutningur á vöru dróst saman um 1,5% en innflutningur á þjónustu óx um 4,4% á 1. fjórðungi ársins. Í heild jókst innflutningur um 0,4% á fjórðungnum.

Þar sem innflutningur jókst meira en útflutningur jókst viðskiptahallinn lítillaga sem olli því að landsframleiðslan á 1. ársfjórðungi óx nokkru minna en þjóðarútgjöldin.

Mynd 2. Landsframleiðsla, keðjutengt verðmæti, viðmiðunarár 2000

Figure 2. GDP, chain-volume measures, reference year 2000

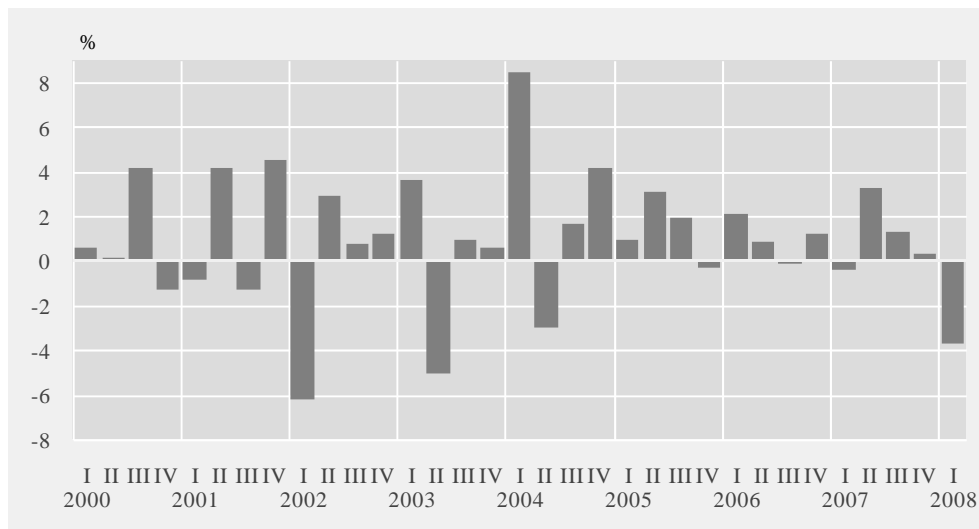
Skýring Note: Bráðabirgðatölur fyrir árin 2006-2008. Preliminary figures 2006-2008.

Árstíðaleiðrétt landsframleiðsla

Árstíðaleiðréttar tölur um landsframleiðslu sýna 3,7% samdrátt á föstu verðlagi frá 4. fjórðungi 2007 til 1. fjórðungs þessa árs, eftir 0,3% vöxt á ársfjórðungnum þar á undan. Eins og jafnan gildir um þessar tölur miðast þær við vöxtinn á milli samliggjandi ársfjórðunga, en ekki við sama fjórðung fyrra árs. Árstíðaleiðréttar tölur benda til 1,0% samdráttar í einkaneyslu frá 4. ársfjórðungi 2007, eftir 0,9% vöxt á fjórðungnum þar á undan. Að teknu tilliti til árstíðabundinna þátta dragast þjóðarútgjöld saman um 2,7% á fyrsta fjórðungi þessa árs eftir 2,9% samdrátt á fjórða ársfjórðungi 2007.

Mynd 3. Ársfjórðungsleg breyting landsframleiðslu, árstíðaleiðrétt

Figure 3. Quarterly GDP volume growth, seasonally adjusted

Skýring Note: Bráðabirgðatölur fyrir árin 2006- 2008. Raunbreytingar frá fyrra ársfjórðungi. Preliminary figures 2006- 2008. Change from the previous quarter.

Birgðabreytingar Talið er að á 1. ársfjórðungi hafi rekstrarvörubirgðir í álframleiðslu aukist um 2,0 milljarða króna og birgðir sjávarafurða um 3,0 milljarða króna. Birgðir annarra rekstrar- og útflutningsvara eru aftur á móti taldar hafa minnkað og niðurstaðan er að birgðir hafi minnkað um 1,6 milljarða króna á 1. ársfjórðungi 2008.

Keðjutenging Árleg keðjutenging var tekin upp í þjóðhagsreikningum á Íslandi árið 2005 en í því felst að raunbreytingar þjóðhagsstærða eru reiknaðar á föstu verði næstliðins árs. Fyrir þann tíma var miðað við fast verð tiltekins árs (grunnárs) við útreikning á magnbreytingum. Kosturinn við keðjutengingu er sá að hún gefur nákvæmari mynd af breytingu á milli ára þar sem magnbreytingin er nú reiknuð sem breytingin á föstu verði fyrra árs í stað grunnárs. Ókostur þeirrar aðferðar sem áður var notuð er sá að notkun grunnárs veldur ónákvæmni því lengra sem líður á milli grunnársins og þess árs sem verið er að reikna. Keðjutenging hefur aftur á móti þann ókost að samtölur stemma ekki við undirliði.

Ítarleg sundurliðun er birt á vefnum Ítarlega sundurliðun á ársfjórðungsefninu er að finna á vef Hagstofunnar. Þar er fjárfesting eftir ársfjórðungum sundurliðuð í fjárfestingu atvinnuvega, íbúðarhúsnæði og starfsemi hins opinbera. Útflutningi og innflutningi er skipt upp í vörur og þjónustu. Á netinu er einnig að finna allar fjárhæðir á keðjutengdu verðmæti þar sem árið 2000 er viðmiðunarár.

Landsframleiðslan á 2. ársfjórðungi 2008 verður birt í september Tölur um landsframleiðsluna á 2. ársfjórðungi 2008 verða birtar með sambærilegum hætti í Hagtíðindum 11. september 2008.

English summary

In real terms, GDP in the 1st quarter of 2008 grew by 1.1% from the same quarter of the previous year. During the period there was an increase in household final consumption by 5.2% and government final consumption by 3.3% while fixed capital formation decreased by 5.3%. Hence total domestic expenditure increased by 1.2% in real terms. Exports rose by 0.2% and imports grew by 0.4% in the 1st quarter of 2008 compared with the same quarter of 2007.

Household final consumption increased by 5.2% in the 1st quarter. This increase is mainly due to a 32% increase in purchases of vehicles although other components increased as well. Gross fixed capital formation (GFCF) decreased by 5.3% during the period, led by a 13.5% decrease in residential construction. Business sector investment decreased by 6.9% while government services investment grew by 20.6%.

Seasonally adjusted series show a 3.7% downturn in GDP in the 1st quarter of 2008 after a 0.3% growth in the 4th quarter 2007. Seasonally adjusted figures show a 1.0% decline in household final consumption and a 2.7% decline in gross domestic final expenditure from the 4th to the 1st quarter of 2008.

Tafla 1. Landsframleiðsla eftir ársfjórðungum 2004–2008*Table 1. Quarterly Gross Domestic Product (GDP) 2004–2008*

	Einkaneysla <i>Household final consumption</i>	Samneysla <i>Government final consumption</i>	Fjármuna- myndun <i>Gross fixed capital formation</i>	Birgða- breytingar <i>Changes in inventory</i>	Þjóðar- útgjöld <i>National Expenditure</i>	Út- flutningur <i>Exports</i>	Inn- flutningur <i>Imports</i>	Verg lands- framleiðsla <i>GDP</i>
Verðlag hvers árs, millj. króna								
<i>Million ISK at current prices</i>								
2004	530.295	233.108	218.477	-918	980.961	316.903	-369.208	928.656
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	123.460	57.118	47.449	3.412	231.439	73.098	-79.477	225.060
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	132.712	58.327	54.455	-1.108	244.387	75.170	-94.661	224.896
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	131.937	59.315	56.719	-3.595	244.376	90.028	-96.896	237.507
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	142.185	58.347	59.854	374	260.760	78.607	-98.174	241.193
2005	610.380	252.729	291.265	-862	1.153.511	324.450	-451.710	1.026.251
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	139.629	61.066	59.707	4.068	264.469	72.842	-95.542	241.768
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	156.089	63.073	68.396	-4.904	282.653	88.264	-116.144	254.773
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	152.769	64.403	82.345	2.093	301.610	87.938	-122.460	267.088
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	161.893	64.188	80.818	-2.119	304.780	75.406	-117.565	262.622
2006¹	685.421	285.371	393.341	13.498	1.377.630	374.152	-584.098	1.167.684
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	161.247	68.829	86.045	3.686	319.808	77.727	-123.758	273.776
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	176.878	71.325	95.080	792	344.075	102.501	-156.986	289.590
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	169.985	72.102	100.534	6.765	349.386	103.492	-151.540	301.337
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	177.311	73.114	111.681	2.255	364.362	90.433	-151.814	302.981
2007¹	746.582	314.433	351.613	2.952	1.415.579	451.743	-587.943	1.279.379
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	170.256	76.603	77.189	1.546	325.594	109.734	-132.883	302.446
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	190.378	78.371	92.162	1.100	362.011	106.590	-148.545	320.056
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	187.926	78.426	99.627	2.306	368.285	106.521	-145.069	329.736
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	198.022	81.034	82.635	-2.001	359.690	128.898	-161.446	327.142
2008¹
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	191.809	86.859	78.091	-1.649	355.109	114.235	-150.990	318.354

Skýring *Note:* Frá 1. ársfjórðungi 2004 hefur Hagstofan tekið inn birgðabreytingar í olíu en fyrir þann tíma lágu þær ekki fyrir. *Since first quarter of 2004 Statistics Iceland has compiled figures for changes in inventory of oil but prior to that no figures were available.*

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

Tafla 2. Ársbreyting landsframleiðslu eftir ársfjórðungum 2004–2008

Table 2. Annual GDP volume growth 2004–2008

	Einkaneysla <i>Household final consumption</i>	Samneysla <i>Government final consumption</i>	Fjármuna- myndun <i>Gross fixed capital formation</i>	Birgða- breytingar ¹ <i>Changes in Inventory¹</i>	Þjóðar- útgjöld <i>National Expenditure</i>	Út- flutningur <i>Exports</i>	Inn- flutningur <i>Imports</i>	Verg lands- framleiðsla <i>GDP</i>
Raunbreytingar frá sama tímabili árið áður, % <i>Volume change on the same quarter of the previous year, %</i>								
2004	6,9	2,2	28,1	0,1	9,9	8,4	14,5	7,7
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	6,7	2,3	23,4	0,6	9,0	4,9	17,0	4,9
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	6,8	2,7	29,6	-0,3	9,9	6,1	13,9	7,1
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	5,5	2,9	23,3	-1,8	6,6	10,3	7,6	7,5
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	8,6	0,8	35,9	1,8	14,0	12,3	20,6	11,1
2005²	13,0	3,5	35,7	0,0	15,8	7,2	29,4	7,5
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	9,8	2,7	24,7	0,4	11,3	2,1	24,2	3,7
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	15,6	3,6	26,2	-1,8	13,5	21,7	27,5	10,4
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	14,3	3,2	49,0	2,4	22,3	3,4	34,5	10,2
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	12,0	4,4	40,6	-1,0	15,8	2,6	30,6	5,5
2006²	4,4	3,9	20,4	1,1	9,3	-5,0	10,2	4,4
1. ársfj. ² <i>1st quarter²</i>	11,6	4,2	39,8	-0,2	15,9	-0,1	26,1	6,8
2. ársfj. ² <i>2nd quarter²</i>	5,2	2,7	24,4	2,2	11,6	-6,8	12,3	4,8
3. ársfj. ² <i>3rd quarter²</i>	1,4	4,2	6,2	1,0	4,0	-6,4	0,1	2,5
4. ársfj. ² <i>4th quarter²</i>	0,2	4,7	17,3	1,4	6,8	-6,2	5,8	3,8
2007²	4,2	3,3	-14,9	-1,0	-2,3	18,1	-1,4	3,8
1. ársfj. ² <i>1st quarter²</i>	-1,9	2,8	-20,8	-0,9	-7,1	16,2	-9,2	1,2
2. ársfj. ² <i>2nd quarter²</i>	3,7	3,3	-5,3	0,1	1,0	6,8	-1,1	4,1
3. ársfj. ² <i>3rd quarter²</i>	7,5	3,4	-2,7	-1,3	2,8	6,3	0,5	5,4
4. ársfj. ² <i>4th quarter²</i>	7,6	3,7	-29,1	-1,7	-5,7	46,2	3,7	4,6
2008²
1. ársfj. ² <i>1st quarter²</i>	5,2	3,3	-5,3	-1,2	1,2	0,2	0,4	1,1

Skýring Note: Sjá töflu 1. Cf. table 1.

¹ Hlutfallstölurnar sýna vöxt eða samdrátt í birgðabreytingu milli ára sem hlutföll af landsframleiðslu sama fjórðungs fyrra árs, keðjutengdu verðmæti, viðmiðunarár 2000. *The figures express the increase or reduction in inventories as a percentage of GDP in the same quarter of the previous year, chain-volume measures, reference year 2000.*

² Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

Tafla 3. Ársbreyting landsframleiðslu eftir ársfjórðungum 2004–2008, árstíðaleiðréttTable 3. *Seasonally adjusted annual GDP volume growth 2004–2008*

	Einkaneysla <i>Household final consumption</i>	Samneysla <i>Government final consumption</i>	Þjóðar- útgjöld <i>National Expenditure</i>	Út- flutningur <i>Exports</i>	Inn- flutningur <i>Imports</i>	Verg lands- framleiðsla <i>GDP</i>
Raunbreyting frá sama tímabili árið áður, % <i>Volume change on the same quarter of the previous year, %</i>						
2004	6,9	2,2	9,9	8,4	14,5	7,7
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	6,4	3,1	8,4	4,6	16,1	4,6
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	6,4	2,2	10,3	5,8	14,3	6,9
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	5,9	2,3	7,2	10,6	8,7	7,7
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	8,9	1,1	13,6	12,7	19,2	11,5
2005¹	13,0	3,5	15,8	7,2	29,4	7,5
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	10,6	2,0	11,4	2,2	23,0	3,7
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	14,3	3,5	13,4	20,9	28,3	10,2
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	14,7	3,8	21,6	4,0	36,7	10,4
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	12,2	4,7	16,8	3,0	29,0	5,7
2006¹	4,4	3,9	9,3	-5,0	10,2	4,4
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	10,8	3,9	15,9	-0,5	24,9	6,9
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	5,5	3,0	12,0	-7,2	12,7	4,5
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	1,5	3,9	6,0	-6,1	0,7	2,5
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	0,3	4,9	4,3	-6,0	5,2	4,0
2007¹	4,2	3,3	-2,3	18,1	-1,4	3,8
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	-1,8	2,6	-4,3	15,0	-8,9	1,4
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	3,5	3,5	0,4	6,1	-1,1	3,9
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	7,7	3,9	-0,9	6,2	0,9	5,4
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	7,7	3,3	-4,3	45,6	3,3	4,6
2008¹
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	6,3	4,7	-2,6	0,3	4,9	1,2

Skýring *Note: Sjá töflu 1. Cf. table 1.*¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

Tafla 4. Ársfjórðungsleg breyting landsframleiðslu 2004–2008, árstíðaleiðréttTable 4. *Seasonally adjusted quarterly volume growth in GDP 2004–2008*

	Einkaneysla <i>Household final consumption</i>	Samneysla <i>Government final consumption</i>	Þjóðar- útgjöld <i>National Expenditure</i>	Út- flutningur <i>Exports</i>	Inn- flutningur <i>Imports</i>	Verg lands- framleiðsla <i>GDP</i>
Raunbreyting frá fyrra ársfjórðungi, % <i>Percentage change on the previous quarter</i>						
2004						
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	2,1	1,8	7,2	7,5	3,2	8,5
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	0,3	-0,1	1,3	-5,7	4,8	-3,0
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	1,8	0,2	-1,6	10,6	2,5	1,7
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	4,4	-0,8	6,4	0,5	7,6	4,1
2005¹						
1. ársfj. <i>1st quarter</i>	3,7	2,7	5,0	-2,4	6,5	0,9
2. ársfj. <i>2nd quarter</i>	3,7	1,5	3,1	11,5	9,3	3,1
3. ársfj. <i>3rd quarter</i>	2,2	0,4	5,6	-4,9	9,1	1,9
4. ársfj. <i>4th quarter</i>	2,1	0,0	2,1	-0,5	1,5	-0,3
2006¹						
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	2,4	2,0	4,3	-5,7	3,1	2,1
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	-1,2	0,6	-0,4	4,1	-1,4	0,8
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	-1,7	1,2	-0,1	-3,8	-2,5	-0,1
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	0,9	1,0	0,5	-0,4	6,0	1,2
2007¹						
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	0,3	-0,2	-4,3	15,3	-10,7	-0,4
2. ársfj. ¹ <i>2nd quarter¹</i>	4,2	1,5	4,5	-3,9	7,1	3,3
3. ársfj. ¹ <i>3rd quarter¹</i>	2,2	1,6	-1,4	-3,7	-0,5	1,3
4. ársfj. ¹ <i>4th quarter¹</i>	0,9	0,5	-2,9	36,5	8,5	0,3
2008¹						
1. ársfj. ¹ <i>1st quarter¹</i>	-1,0	1,1	-2,7	-20,6	-9,3	-3,7

Skýring *Note:* Sjá töflu 1. *Cf. table 1.*¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

Hagtíðindi **Þjóðhagsreikningar**
Statistical Series **National accounts**

93. árgangur nr. 41

2008:6

ISSN 0019-1078

ISSN 1670-4657 (pappír *paper*) • ISSN 1670-4665 (pdf)Verð ISK 500 *Price EUR 7*Umsjón *Supervision* Guðrún Þórdís Guðmundsdóttir • gudrun.gudmundsdottir@hagstofa.isSími *Telephone* +(354) 528 1000© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík IcelandBréfasími *Fax* +(354) 528 1099Öllum eru heimil afnot af ritinu. Vinsamlega getið heimildar. *Please quote the source.*

www.hagstofa.is/hagtidindi www.static.is/series